

Beslutningsgrunnlag for furusotblomsterflue *Psilota atra* (Loew, 1817)

Bakgrunnsinformasjon

Psilota atra er en sjelden art av blomsterfluer (Syrphidae) i hele sitt kjente utbredelsesområde (Europa). Vi vet lite om artens økologi, men den er knyttet til gammelskog hvor larven er funnet i råtehull med organiske rester. Den er påvist flere steder i områdene rundt Kristiansand, flere steder i hager nær skogsområder med vernestatus (Flekkerøy, Timenes, Lykkedrang og Vennesla). Forøvrig én gang i Kragerø og en gang i Lier.

Arten lever i skog, seminaturlig eng og hei og er knyttet til NiN-typene fastmarksskogsmark (T4) og seminaturlig eng (T32). Arten er avhengig av døde furustammer med tykk bark i gamle furuskogsbestand eller hagemark som inneholder gamle furuer (larve) i tillegg til eng og blomsterrike randsoner/skogkanter (voksen).

Status

Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sterkt truet (EN); 2006: sterkt truet (EN)).

Arten forekommer i Lier i Buskerud, Kragerø i Telemark, samt Kristiansand og Vennesla i Vest-Agder. Eksisterende funn gir et bilde av at arten er spredt forekommende i lavlandsområder på Sørlandet og Østlandet, men søkeinnsats og kunnskap er ennå mangelfull. Det er pr. i dag kjent 8 lokaliteter. Mørketall på 10 ble vurdert ut fra 4 kjente lokaliteter.

Påvirkningsfaktorer

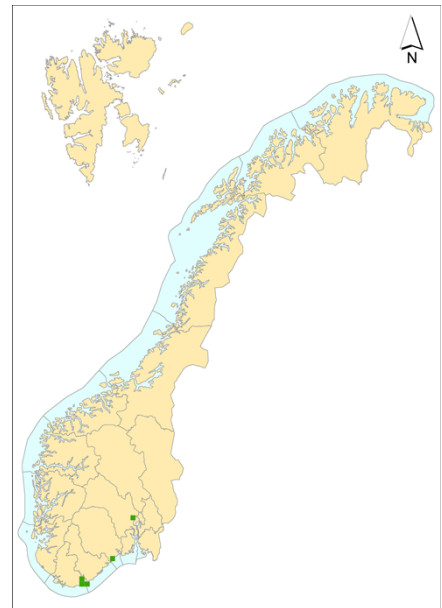
Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Skogsdrift, hogst og skjøtsel	Generell skogsdrift påvirker arten negativt	Pågående	Ukjent	Ukjent
Påvirkningsfaktor 2	Fjerning av dødt virke	Fjerning av dødt virke påvirker arten negativt	Pågående	Ukjent	Ukjent
Påvirkningsfaktor 3	Tynning, vedhogst, avvirkning av spesiell type trær	Fjerning av gamle, hule, brannskade trær påvirker arten negativt	Pågående	Ukjent	Ukjent
Påvirkningsfaktor 4	Åpne hogstformer	Flatehogst og frøtrehogst som også inkluderer uttak av rotvelt, råtnende trær, tørrgran etc. påvirker arten negativt	Kun i fremtiden	Ukjent	Ukjent
Påvirkningsfaktor 5	Uttak av død ved	Fjerning av stående gadd og liggende læger påvirker arten negativt	Pågående	Ukjent	Ukjent

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å forbedre rødlistekategorien på Norsk rødliste for arter fra dagens sterkt truet (EN) til sårbare (VU) innen 2035. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
---------------	---------------------	----------------------------------	-------------------------

Antall individer	-
Antall lokaliteter	4 (inkluderer ikke funn etter 2014)
% europeisk bestand	25-50%

Delmål 1	Forekomstareal	>500 km ²	Kraftig fragmentering og pågående reduksjon av habitat-kvalitet og/eller -areal fortsetter
-----------------	----------------	----------------------	--

Kunnskapshull

Kunnskapen om arten er mangelfull.

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Furusotbloms terflue i Norge	Utbredelse og økologi	Det mangler tilstrekkelig kunnskap om utbredelse og habitat til å kunne foreslå konkrete tiltak	Et relativt stort antall forhåndsdefinerte lokaliteter med potensielt substrat må besøkes i godt vær på forsommeren. Arbeidet bør foregå over flere sesonger av hensyn til årsvariasjoner hos arten og feltforhold.

Tiltak

Det er ikke nok kunnskap om hvilke tiltak som vil bedre forholdene for denne arten.

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50% sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Furusotblomsterflue er funnet spredt i søndre halvdel av Sørøstlige Norge, lavlandsområder på Sørlandet og Østlandet. Den viktigste påvirkningsfaktoren er skogsdrift, med vekt på uttak av rotvelt, råtne gamle trær og tørrtrær etc. Den er knyttet til gamle furuskogsbestand eller hagemark som inneholder gamle furuer. Kunnskapen er dårlig både om biologi, levested og utbredelse grunnet mangelfull søkeinnsats, noe som gjør at det ikke lar seg gjøre å vurdere relevante tiltak med mer enn 50% måloppnåelse. Økt funnfrekvens de senere år, gjør at antall kjente forekomster har økt fra 4 til 8 (bare de siste par årene), noe som indikerer at mørketallet bør økes.

Det foreslås et eget kunnskapsprosjekt for arten før eventuelle konkrete tiltak kan vurderes.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke eller spesifikke tiltak. Ingen anbefalte virkemidler.

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltaks og tiltakspakke med mer enn 50% måloppnåelse (fra EN til VU innen 2035).

De identifisert virkemidlene vil bidra i positiv retning for bevaring av furusotblomsterflue, men kan ikke tallfestes. Kunnskapen om utbredelse er dårlig og med økt funnfrekvens de siste årene tyder dette også på at mørketallet i Norsk rødliste for arter i 2015 er satt for lavt. Mangelen på kunnskap og økende antall forekomster gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig i dette tilfellet. Arten har dessuten lav frekvens i naturtypen seminaturlig eng (T 32,) som er en del av kulturmarkenseng som inngår i truet natur oppdraget. Virkemidlet UN (Nml § 52) er dermed ikke nok hvis man skal ta vare på arten men et evt. supplement. Vern av spesifikke lokaliteter vurderes av samme grunn som lite relevant gitt økningen på antall forekomster.

Virkemiddelet ny budsjettpost -Tiltak til bevaring av trua natur vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at eventuelle tiltak kan vurderes.

Anbefalt virkemiddelpakke

Ingen anbefalt virkemiddelpakke.

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av truet natur (Artens økologi, påvirkningsfaktorer)